

Čikāgas Ziņas

Iznāk kopš 1975. gada

Nr. 443

2021. gada septembris

ALA 70
★ KONGRESS ČIKĀGĀ ★

2021. GADA 22.-24. OKTOBRĪ

**Kaļot plānus
ALAs 70. gadu jubilejas
kongresam**

Čikāgas Ziņas iznāk ik mēnesi, bet jūnijs, jūlijs un augusts ir apvienoti vienā izdevumā, arī decembris un janvāris ir apvienoti. Čikāgas Ziņas sūta visiem, no kuriem ir saņemts vismaz \$55.- ziedojums gadā. Tās sūta ar pirmās šķiras pastu, kas nodrošina ātru saņemšanu.

SLUDINĀJUMU LIKMES:

1 lappuse — \$180;
1/2 lappuse — \$90;
¼ lappuse — \$45;
vizītkartiņas lielumā — \$30

ADVERTISING RATES:

Full page — \$180;
½ page — \$90;
¼ page — \$45;
business card size — \$30

Čikāgas Ziņu nākamā mēneša izdevumā ievietojamie materiāli (raksti, fotoattēli, sludinājumi, sarīkojumu kalendāra informācija) redakcijā jāsaņem līdz **iepriekšējā mēneša 12. datumam**.

Par sludinājuma saturu atbild sludinātājs; par raksta saturu atbild autors. Iesniedzot rakstu ČZ, autors pieņem iespējamo sava raksta pārpublicēšanu. Manuskriptiem jābūt mašīnrakstā ar autora īsto vārdu un adresi. Redakcijai ir tiesības rakstus saīsināt vai koriģēt. Rakstos izteiktās domas var nesaskanēt ar redakcijas viedokli. Čikāgas Ziņas honorārus nemaksā.

Izdevējs:

Čikāgas Latviešu Organizāciju Apvienība.

Atbildīgais redaktors:

Māris Roze
e-pasts: marisroze@comcast.net
tālr.: 630-980-1055

Grafiskais iekārtojums:

Silvija Kļaviņa-Barshney
e-pasts: skbdesign1@yahoo.com
tālr.: 872-301-6638

Kasiere:

Rūta Veitmane
e-pasts: veitmanis@earthlink.net
tālr.: 847-946-2631

Materiālu, sludinājumu maksas, ziedojumi un/vai adrešu maiņu pieteikumi sūtāmi:

cikagaszinas@gmail.com
Čikāgas Ziņas, P.O. Box 2824
Des Plaines, IL 60017-2824

Vāka attēls no ALAs logotipa un viesnīcas mājas lapas.

REDAKCIJAS APSKATS

Māris Roze

Kā viss šajos nedrošajos laikos, mūsu paziņojums par ALAs 70.g. jubilejas kongresu Čikāgā ir jāapliek ar varbūtību. Kaut datumi, vietas un pasākumi ir izvēlēti un godātie viesi ielūgti un iespējas visam izpildīties pēc plāniem paliek galu galā drošas, mēs dzīvojam laikmetā, kurš mums ir mācījis, ka negaidītais var pārvērsties par parasto. Laikā kopš kongresa plānošana iesākās, Čikāgas un Cook County autoritātes ir izsludinājuši prasības pēc maskām un citiem ierobežojumiem iekšienes sarīkojumos. Tātad plānojam, bet plānojam piesardzīgi, un atceramies, kā atgādina Dr. Jānis Dimants savā rakstā, ka vakcinēšana ir mums labākais sevis un citu aizsardzības līdzeklis.

Par plāniem, kas piepildās pēc varenu gadskaitu neatlaidīgu cīņu varam lasīt divos rakstos par Okupācijas muzeja pārbūves nobeigšanu. Šī neatlaidīgā cīņa it sevišķi spēcīgi izceļās Valtera Nollendorfa uzrunā 13. augusta ceremonijās pie pārveidotās ēkas.

Divos rakstos par literatūru un mākslu – resp. Anitas Mellupes un Leldes Kalmītes – iepazīstamies ar radošiem gariem, kuriem dzīve nebija atdalama no viņu mākslas. Anita mums pasniedz ieskatu Knuta Skujenieka valdzināšā dzejā un saistošā dzīves stāstā. Lelde stāsta par aizgājušo draudzeni Ilgu Rekke Andersonu, kura ievija savu mākslu viņas garās dzīves daudzveidībā. Lasītāju interesi arī izcels Silvijas Kļaviņas Barshney raksts par Čikāgas radio raidījumu vēsturi un tehnisko pārveidošanos – kopš šī programma izveidojās 1952. gadā. Šis ir arī stāsts par neatlaidību.

Raksts ar pozitīvu noskaņu ir Mārtiņa Stāka atskaite par “ķieģeļu projektu”, kurš ir nopietni palīdzējis Garezeram segt zaudējumus no pandēmijas ierobežojumiem. Ar prieku un spožām cerībām varam arī sekot Stariņa šī pavasara izlaiduma stāstu, kurā seši no audzēkņiem izgāja uz nākošo pakāpi – bērnudārzu. Bērni ir auguši un mācījušies mīlestības gaisotnē. Tāpēc, ka starp šo bērnu vecākiem ir tie kas nelasa latviešu valodu, piedāvājam arī raksta tulkojumu angļu valodā. Šādu pieeju domājam lietot arī nākotnē, ierobežotu skaitu gadījumos.

Par mūsu tautas atceres dienām, it sevišķi izsūtīšanas upuru piemiņu dienām, resp. 14. jūniju, varat lasīt sarakstē 3.lpp, kur lasītāja un redaktors pārmaina viedokļus par ČZ atbildību šajos gadījumos.

ČLOAS DELEGĀTU SANĀKSME

8. septembrī Ciānas īpašumā (Ligzdā)

Darba kārtībā paredzēti sekojošie jautājumi:

- ČLOAs statūti
- Čikāgas latviešu vēstures projekts
- ALAs kongress 21.-24. oktobrī
- 18. novembra svētku jubileja

Labrīt,
Rakstu lai jautātu vai ČZ
nebūs jūlija izdevums? Ne-
esmu saņēmusi!

Jautāju arī, kāpēc
jūnija izdevumā nebija neviens rakstiņš par
mūsu tautas sēru dienu – 14. jūnijs? Šī diena
taču ir vissāpīgākā diena Latvijas vēsturē! Ir
jauki redzēt, lasīt par bērniem-skolēniem un
viņu sasniegumiem, bet, lūdzu, mūsu tautas
sēru diena BĪJA jāpiemin!

Esmu satraukta par šādu rīcību! Jājau-
tā, kādā virzienā iet ČZ??? Lūdzu pilnīgu iz-
skaidrojumu!

Cieņā, Brigita Roth

Labdien, Brigita!

Kā ziņojam ČZ redakcijas slejā, žurnāls iznāk 9
reizes gadā, neieskaitot jūliju, augustu un jan-
vāri (jeb apvienojot šos mēnešus ar iepriekšē-
jiem). Jūnijā par 14. datumu mums raksti neie-
nāca, domāju tāpēc, ka pandēmijas apstākļos
ierastās sanāksmes un pasākumi nenotika.
Ielikām gan Kornēlijas Apškrūmas dzejoli par
izsūtītiem (31. lpp) un publicējam Raitas Bru-
novskas atmiņu stāstu, kurā 1941.g. izsūtīša-
nas spēlē nopietnu lomu (7.-8. lpp). Arī Ināras
Mūrnieces uzruna Neatkarības atjaunošanas
dienā (24.-25. lpp) atgādina mūs par visu ko
piedzīvoja tauta pēc brīvības zaudēšanas un
cik svarīgi ir par brīvību pastāvīgi cīnīties.

Visu labu, Māris

To: marisroze@comcast.net

Jā, minētos rakstus un dzejoli izlasīju,
tas būtu kā papildinājums, jo mēs latvieši, kuri
izklūvām no komunistu ķētnām varam rakstīt
līdzīgus rakstus. Tomēr būtu labu iespaidu at-
stājis lasītājiem, ja pats atbildīgais ČZ redak-
tors ar savu rakstu būtu uzsaucis lasītājus, ka
mums latviešiem ir svarīgi pieminēt un MŪŽI-
GI atgādināt 14. jūnija nozīmi! Kas tad citiem
jāraksta, ja pats redaktors nerāda priekšzīmi!

Nav jāvaino pandēmija. Pandēmijas
laikā cilvēkiem bija daudz laika domāt kas da-
rams un nav darams mūsu personīgai dzīvei
un mūsu tautas dzīvei. Personīgi sagaidīju, ka
redaktors rādīs priekšzīmi un būs tautas vadī-
tājs mūsu sēru dienai.

Bigita Roth

Piezīme šai sarakstei: Ar mūsu pasākumiem
un atcerēm ir tā, ka bieži tie nesaskan ar žur-
nāla iznākšanas kalendāru. Par 14. jūnija pie-
miņas aktu mums būs raksts šajā, septembra,
izdevumā, jo pašā akta dienā jūnija numurs
bija jau iznācis. Tāpat nevarējam tur minēt, ka
12. jūnijā, mūsu literārās kopas Zoom sanāk-
smē, mēs ieturējām klusuma brīdi ar aizdeg-
tām svecītēm pieminot aizvestos.

To sakot, atzīšu tomēr, ka lasītājas vie-
doklis ir cienījams. Centīsimies to ievērot ka-
lendāra plānošanā. (Māris Roze)

DĀRGIE AMERIKAS LATVIEŠU APVIENĪBAS DRAUGI UN ATBALSTĪTĀJI!

**Aicinām jūs piedalīties mūsu
jubilejas kongresā, kas
notiks Čikāgā, W Chica-
go-Lakeshore viesnīcā no
22. līdz 24. oktobrim.**

Savu dalību kongresā
apstiprinājuši, dalībniekus un viesus uzrunās
Latvijas Republikas ārlietu ministrs Edgars
Rinkēvičs un Latvijas Republikas speciā-
lo uzdevumu vēstniece Elita Gavele. Ceram
sagaidīt arī citus lūgtos viesus.

Jau ceturtdienas vakarā plānojam
neformālu delegātu un viesu satikšanos
legendārā muzeja *Drie Haus* telpās.

Kongresa svinīgā atklāšana notiks piek-
tdien, 22. oktobrī, plkst. 9.00 no rīta. Kongresa

darba kārtībā paredzētas sarunas par jautā-
jumiem, kas svarīgi ASV latviešu sabiedrībai,
diskusijas par ekonomiskās sadarbības jautā-
jumiem starp Latviju un ASV, kā arī diskusijas
par to, kas vieno un atšķir diasporas latviešus
pasaulē.

Kongresa svinīgās vakariņas plānotas
piektdienas, 22. oktobra vakarā, uz kuģīša
Odyssey klāja.

**Ikvienam no jums īpaši aicinām pie-
dalīties kongresa svinīgajā ballē, kas no-
tiks Čikāgas Latviešu sabiedriskajā centrā
“Ligzdā” sestdien, 23. oktobra vakarā!**

Sekoiet jaunumiem par ALAs 70. kon-
gresu apvienības mājaslapā (www.alausa.org) vai ALAs Facebook pasākumu lapā!

ILLINOIS LATVIEŠI ZIEDO GARĒZERAM “Ķieģeļu projekts” uzspodrina galveno sabiedrisko vides rajonu

Mārtiņš Stāks

Garežera akcionāru pārstāvis vairākām organizācijām

Garežers jau 2019. gada beigās iesāka veidot pasākumu atjaunot galveno nometnes sabiedriskās vides rajonu, kuru robežo baznīcas ieejas zvani, ēdamzāle, karoga kalns, kantīne, Kalpaku zāle un pazīstamās sēnītes. Tā saucamais “ķieģeļu projekts” tika piedāvāts organizācijām un indivīdiem, kā arī ģimenēm un draugu grupām, ar nolūku radīt pastāvīgu piemiņu ar iegravēto personīgo ķieģeļu ierakstiem, vai arī atzīmēt dāsnākus ziedojumus pārsniedzot \$1000.

Organizāciju Apvienību un *IMC Corporation*. Vairākas korporācijas un studentu biedrības ar Illinois adresi arī piedalījās šajā iniciatīvā, ieskaigot Lettgallia, Imeria, Gersicānija, Tālavijs un Selonija, lai gan pieņemtu, ka tās pārstāv plašākas saimes.

Nopietni ienākumi

Ziedojumi no ārpus Illinois iedzīvotājiem nāca lielāko kārt no ASV vidienes štatiem Mičiganu, Indiānu, Ohio un Viskonsīnu. Vispā-

Atsauksme no Illinois štata iedzīvotājiem (vairumā no Čikāgas apkārtnes) bija nopietna. Statistika rāda, ka 133 no 808 ķieģeļu ziedotājiem ir čikāgieši, tā apmēram sastādot katru sesto no ķieģeļiem! Redzam šajā grupā Čikāgas Daugavas Vanagu apvienību, Čikāgas Piecīšus, Tautas deju grupu “Mantenieki”, Čikāgas vīru kori un daudz individuālas ģimenes.

Bet pie dāsnākiem ziedotājiem vel plašāki redzam Illinois štata atsauksmi: šeit atrodam Ilmāru un Baibu Dumpis, Gunāru un Gaidu Barens, Māc. Ainu un Juri Pūliņš, Aivaru Kuplis, Sv. Pētera draudzi, Ciānas draudzi, Čikāgas latviešu biedrību, Čikāgas Latviešu

rējā ziedojumu summa pārsniedza \$270,000! Protams projekta izdevumi arī ir bijuši nopietni, atstājot tomēr arvien krietnu pārpalikumu Gaŗezeram, kas ir bijis ļoti izdevīgs un ir palīdzējis daļēji segt 2020.-21. gada Covid radīto operatīvo budžeta iztrūkumu. Bija cerības, ka jau pa nometnes sezonu šogad būtu noticis "atklāšana un iesvētīšana" ķieģeļu projektam, bet Covid vadlīnijas nometnēm neatļāva šādu plašāku pasākumu. Cerība pastāv, ka atklāšanu spēs sarīkot garā *Labor Day* nedēļas nogalē tepat septembrī. Tuvākas ziņas par to varat saņemt zvanot Gaŗezera birojam, vai pārbaudot tīmekļa vietni.

Liels paldies un cepure nost visiem Illinoīs un citiem ziedotājiem, kuri spēja piedalīties šajā svarīgajā pasākumā!

ČIKĀGAS PENSIONĀRU BIEDRĪBA ATSĀKS SATIKŠANĀS

Rūta Veitmanis,

Pensionāru biedrības kasiere un biedrziņe

Pirmo reizi kopš 2020. gada februāra, kad nopietni sāka liesmot Covid pandēmija, Čikāgas pensionāru biedrība satiksies trešdien, š.g. 8. septembrī, plkst.12:00, Ciānas ēdamzālē.

Būs pilnsapulce un pusdienas (\$10.00). Cīemosies māc. Ojārs Freimanis, kurš būs tīko atgriezies no Latvijas.

Visu šo pandēmijas laiku mūsu priekšnieka palīdzē, Aina Eglīte, ir turpinājusi sazināties ar vairums mūsu pensionāriem. Cik viņa zin, visi ir potējušies. Tātad, masku valkāšana būs pēc vēlēšanās. Kad ies pie ēdiena bufetes galdu mēs tomēr lūgsim lai visi uzliek masku un iet tik pa vienu pusi.

Tuvāk pie sanāksmes laika, Aina vēl apzvanīs mūsu biedrus lai būtu skaidrāks skaits cik varētu ierasties. Viņa tad saliks sēžamvietas pie galdiem ar piemērotiem attālumiem.

Vienmēr mīļi gaidam viesus un jaunus biedrus. Ja vēlaties atnākt, lūdz pieteikties pie Ainas Eglītes: 1-847-746-9259.

Give us a call at 414-332-1744
with any of your financial needs.

In this time of difficulty with "COVID-19"
we are offering a special low
Home Equity Loan for a limited time.
60 month at 2.75% APR*

Drowning in credit card debt? We can help!
We're offering a special loan
on credit card payoffs of ONLY 5% for 3 years,
or 6% for 4 years!

Take advantage of new
car sales deals!
New Auto Loan!
2.95% APR*
Term up to 72 mo.

See our web site for all our rates. www.wislat.com

P.O. Box 510167, Milwaukee, WI 53203-0035.
Tel: 414-332-1744 Email: info@wislat.com

*Annual Percentage Rate

OKUPĀCIJAS MUZEJAM SVINĪGĀ SARĪKOJUMĀ NODOD ATJAUNOTĀ NAMA ATSLĒGAS

Pārpublicēts no lsm.lv, PBLA ziņām.

Tagadējā un ilggadīgi bijušais Okupācijas muzeja valdes priekšsēdētājs Dzintra Bungs un Valters Nollendorfs 13. augusta sarīkojumā. Aizmugurē valsts prezidents Egils Levits un kultūras ministrs Nauris Puntulis.

13. augustā Okupācijas muzejam ekspozīcijas ierīkošanai svinīgā sarīkojumā nodotas atjaunotā nama atslēgas. Muzeja ēkas pārbūve veikta saskaņā ar muzejam dāvināto latviešu arhitekta Gunāra Birkerta ieceri, kas veido stāstu no tumšās pagātnes uz gaišo nākotni, vēsturisko ēku papildinot ar gaišu piebūvi, sauktu par “Nākotnes namu”.

Vienotu ansambli ar atjaunoto namu veido tam līdzās esošais vides objekts – memoriāls padomju okupācijas upuru piemiņai “Vēstures taktīla”, 10 metru augstumā un 18 metru platumā, kas tapis kā simbolisks apliecinājums saiknei starp šodien un traģisko notikumu Latvijas vēsturē, kad 1941. gadā padomju režīms izsūtīja svešumā vairāk nekā 15 tūkstošus Latvijas pilsoņu.

Memoriāls aprīkots ar speciālām audiovizuālām iekārtām, kas veido skaņas, vibrācijas un gaismas efektus, kas iekļausies Rīgas pilsētas vidē un pēc ēkas nodošanas

muzejam būs pieejami sabiedrībai. Nama priekšpagalmā uz Daugavas pusi sastādīti bērzi, atspoguļojot ideju par bērzu birzi, kas raksturo latvisko ainavu.

Vēl daramie darbi

Atjaunotais Okupācijas muzejs ir pieņemts ekspluatācijā, taču kā visos lielos objektos vēl ir palikuši veicamie darbi, sarunā ar Latvijas Radio norādīja muzeja direktore Solvita Vība, atzīmējot, ka 13. augustā muzeja atslēgas tiek nodotas simboliski. Vība pauda cerību, ka atlikušie darbi tiks paveikti ātri, taču atzina, ka par darbu pabeigšanas termiņiem ar būvniekiem vēl rit sarunas.

“Mēs arī sāksim darbus no muzeja puses”, skaidroja Vība. “Mums ir jāuzstāda eks-

pozīcija, tas aizņems 4-5 mēnešus. Mums ir muzejs jāpievieno pasaulei tehniski, ir jāuzstāda viss mūsu tehniskais aprīkojums, daudz dizaina objektu, izstāžu zāles vitrīnas, tā ka muzejs arī grib sākt savu dzīvi namā pēc iespējas ātrāk.”

Par atjaunotā nama nozīmi

13. augusta sarīkojumā pie Okupācijas muzeja rekonstruētās ēkas īsu uzrunu teica Valsts prezidents Egils Levits un kultūras ministrs Nauris Puntulis, abi īpaši uzsverot latviešu trimdas sabiedrības lomu šī muzeja izveidē un atbalstīšanā ar ziedojumiem.

Saviļņojošu uzrunu 13. augusta sarīkojumā teica ilggadējais Okupācijas muzeja biedrības valdes priekšsēdis Valters Nollendorfs, uzsverot mūsu visu pienākumu un atbildību par savu valsti un brīvību pastāvēt arī nākotnē.

VALTERA NOLLENDORFA UZRUNA 13. AUGUSTĀ PĀRBŪVĒTĀ OKUPĀCIJAS MUZEJA ATSLĒGAS SAŅEMOT

Pārpublicēts no PBLA Ziņu Apskata.

Iesākumā bija vīzija melnajai Latviešu sarkano strēlnieku muzeja ēkai pievienot gaišu piebūvi, to noslēdzot ar stikla sienu. Arhitekts Gunārs Birkerts to aprakstīja kā Latvijas nesenās vēstures metaforu: no tumšās pagātnes uz gaišo tagadni uz apskaidroto nākotni. Tas bija šomēnes, 2001. gada augustā, pirms 20 gadiem. Tā bija Birkerta dāvana Latvijas Okupācijas muzejam.

Un te mūsu acu priekšā ir nams, ko toreiz nosaucām par savu Nākotnes Namu. Muzeja direktores un Okupācijas biedrības valdes priekšsēdes rokās tagad ir atslēga – uz šo namu un Muzeja saimes darāmo darbu. Sarežģītais un grūtais celtniecības ceļš ir galā. Nams tagad bez pagātnes ēnām un bažīgām nākotnes cerībām var droši nest nosaukumu Latvijas Okupācijas muzejs.

Muzejs un Padomju okupācijas upuru piemiņas memoriāls tam blakus ir nešķirami saistīti. Kristapa Ģelža un viņa kolēģu veidotā “Vēstures taktiļa” guva iedvesmu no Muzejā izstādītā Mērijas Stakles lakatiņa. Bet ne tikai. Jau Birkerta skicēs bija iecerēta bērzu rinda. Tā sasauca ar bērzu stādījumiem 1941. gada deportācijas upuriem vairākās Latvijas vietās un simbolizē bērza un tautas sīkstos izdzīvošanas spēku, kas lauž komunistiskās varas sarkano bruģakmeni ēkas priekšā.

Atjaunotā muzeja stāsti

Birkerta vīzija un Muzeja jaunās mājas ir pati vienkāršība. Un šajā vienkāršībā ir tās spēks. Tā ir arhetipiskā gaismas cīņa pret tumšu, kas pazīstama un saprotama visās pasaules kultūrās. Tā ir cīņa par brīvību, kas blakus dziesmai caurstrāvo mūsu vēsturi un patriotisko dzeju kopš Tautas Atmodas 19. gadsimtā līdz pat valsts atjaunošanai pirms 30 gadiem.

Šī cīņa būs arī caurejošs motīvs jaunajā ekspozīcijā, ko veidojuši Muzeja vēsturnieki kopā ar dizaina biroju H2E. Tā saista Birkerta vīziju ar ekspozīcijas stāstu par tautas nodibināto un veidoto valsti, ko cenšas iznīcināt svešās varas, bet kura izdzīvo un atjaunojas.

Valters Nollendorfs

Tas ir stāsts par valsts noārdīšanu, tautas apspiešanu, par pazemojumiem, ciešanām, par – holokaustu, lielāko masu slepkavību uz Latvijas zemes, par nāvi karā, Gulagā, par tautas pakļaušanu iznīcībai izsūtījumā un ieceļotāju kolonistu plūdus savā zemē, par centieniem Latviju ieņemt melnā vēstures caurumā. Bet arī – stāsts par izturību un spīti, par nepakļaušanos, par pretošanos un cīņu ar kara un gara ieročiem. To spārno neizdzēšamā atmiņa par noārdīto valsti, cerība un griba to atjaunot – kā gaismas pavediens tumsas labirintā.

Ziedotāji, dāvinātāji, atbalstītāji

Vīzijas dzimst cilvēku galvās. Tās piepildās, ja nāk tie, kas tās īsteno. Mūsu Muzejam un tā jaunajām mājām tādu ir pārāk daudz, lai te visus uzskaitītu vai pieminētu. Tie ir ziedotāji, kuru skaits – tūkstoši; devums – miljoni. Tie ir dāsnie dāvinātāji, kas bagātinājuši Muzeja krājumu ar tūkstošiem dokumentu, piemiņas lietu, rakstisko un video liecību un mākslas darbu, kas Muzeja stāstu padara dzīvu.

Muzejs savulaik tapa kā dāvana Latvijai. Valsts to ir pieņēmusi un atbalstījusi. Jaunais Muzeja nams ir valsts finansēts. Visi atjaunotās valsts prezidenti, visas Saeimas un ministru kabineti, visi kultūras ministri ir atraduši veidus atbalstīt Muzeja darbu un šī nama tapšanu. Liels paldies Vides un reģio-

(turp. 8. lpp.)

(“Valtera Nollendorfa ...” turp. no 7. lpp.)

nālās attīstības ministrijai par Būvvaldes veidošanu, kad Rīgas būvvalde projektu noraidīja. Un paldies Finanšu ministrijai, bet it sevišķi un vistiešāk Valsts nekustamajiem īpašumiem par sadarbību līdz šim un nākotnē.

Man pašam bijis liels gods un nepārvērtējama iespēja dzīvot līdz divām Muzeja vīzijām: Pauļa Lazdas vīzijai 1993. gadā par Muzeju kā lielu vēstures grāmatu, kas pasaulē stāsta patiesību par mūsu vēsturi. Gunāra Birkerta vīzijai, kas vēsturei dod simbolisku veidolu un telpas, kurās Muzejs var piepildīt savu misiju atcerēties, pieminēt un atgādināt. Esmu pateicīgs par iespēju palīdzēt šīm vīzijām īstenoties un saku paldies Muzeja saimei

un it visiem, ar kuriem man bijusi iespēja kopīgi strādāt, lai tas notiktu.

Mums ir sava valsts. Mums ir pagātnes pieredze. Tumšā pagātne ir pārvarēta, ceļš uz gaismu ir iezīmēts. Bet vēl pār tagadni krīt pagātnes ēnas. Tās atgādina: okupācijas sekas nav pilnībā pārvarētas. Un brīdina: spēki, kas centās mūs pazudināt melnajā vēstures caurumā vēl arvien darbojas.

Tāpēc ceļā uz gaismu atcerēsimies un atgādināsim paši sev: valsts ir vērtība, kas ik dienas jānosargā; brīvība ir vērtība, kas ik dienas jānopelna.

(Redakcijas piezīme: Autors ir Latvijas Okupācijas muzeja biedrības ilggadējais valdes priekšsēdis.)

KĀ VISIEDARBĪGĀK, GUDRĀK UN APZINĪGĀK RĪKOTIES LAI PĀRSPĒTU PANDĒMIJU

Jānis J. Dimants, Jr., M.D.

Paldies Latvijas Zinātņu akadēmijai par patreizējā stāvokļa, kas attiecās uz pandēmiju, norādīšanu Latvijā ļoti viegli pārskatāmā veidā – īsi, skaidri un saistoši. Vislielākais uzsvārs tiek likts uz mūsu apziņu un atbildību vienam pret otru. Tas ir saistīts ar vakcinēšanos katram no mums. Nedrīkstam ierautes tikai sevī, jo mēs visi esam sasaistīti kopā vienā veselumā un mūsu rīcība vai tās trūkums ne tikai var atstāt, bet atstāj negatīvu iespaidu uz citiem.

Diemžēl, ir cilvēki kuņģi aizbildinās ar gudriem vai pārgudriem izklāstījumiem, kāpēc nevēlās vakcinēties. Tādu kuņģi nevarētu potēties ir ļoti maz, ņemot vērā vispārējo un specifisko veselības stāvokli. Vairs šaubām nav vietas, jo stāvoklis ir nopietns. Tas attiecās uz visu mūsu sabiedrību diasporā, kā arī Latvijā.

Ar apziņu vien nepietiks. Jārāda arī priekšzīme, ka mums nav nekādu aizspriedumu pret vakcinēšanos un, ka mēs mudinām un aicinām visus darīt to, kas tagad katram ir jādara. Ievērosim drošības noteikumus un ieteikumus un rādīsim priekšzīmi potējoties tagad. Būsim gudri un vairs neatrunāsimies ar apšaubāmiem iemesliem kāpēc nevakcinējamies, jo tie neiztur objektīvu kritiku.

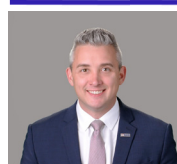
Arī Dr. Andris Rubenis savā rakstā *Latvija Amērikā* (š.g. 30.nr), sīki un izsmeljoši, bet arī īsi un kodolīgi, norāda kādā stāvoklī mēs, kā sabiedrība, atrodamies pašreiz. Tur pārpra-

tumiem nav vietas, nedz garas, pārgudras atrunāšanās neko nedos. Nelīdz nekam biežās sūdzēšanās par situāciju kādā esam nonākuši. Tā ir mūsu visu nopelns, ka neesam bijuši piesardzīgi un laikus jau neesam vakcinējušies.

Uzturot saites un atbildību

Starplaikā, gaidot otro poti un iespējamo trešo, abonēsim *Laiku*, vienīgo latviešu laikrakstu ASV. Un tas jau pats par sevi ir atbalsts *Laikam*. Lasīsim to un kuplināsim to ar saviem rakstiem. Tas mūs visus tuvinās, tik daudz tur uzzināsim par sevi, par savējiem un viens par otru. Galvenais ir neatsvešināties no citiem, jo tad mēs paši pazudīsim viens otram. Mums katram ir tik daudz ko dot un ar ko dalīties ar pārējiem.

Tie kuņģi vēl nebūtu vakcinējušies, lūdzu to dariet tūlīt, šodien, bez kavēšanās.

Peter Burgelis

Mortgage Loan Originator
NMLS #: 129403

262.243.4897 direct
414.491.9892 cell

peter.burgelis@usbank.com

mortgage.usbank.com/peterburgelis
usbank.com

U.S Bank Home Mortgage
N61 W6312 Turner St.
MK-WI-2060
Cedarburg, WI 53012

KBLS ZIŅAS

2021.g. septembris

SVARĪGI DATUMI UN ZIŅOJUMI

11. SEPTEMBRIS

pirmā skolas diena

Plānojam sākt skolu klātienē un pagaidām noturēsim tikai akadēmisko bloku:

no 9:00 līdz 12:00 katru sestdienu.

REĢISTRĀCIJA:

Ja vēlaties reģistrēties lūdzu sazināties ar Rasmu Kraulis rakstot uz:

kblskola@gmail.com

2021.g.-2022.g. SKOLAS PADOME

PRIEKŠSĒŽI:

Dženija Hounihan & Svens Kīns

SEKRETĀRE:

Vija Viksne

KASIERIS:

Ilmars Katajs-Paeglis

SAIMNIECE:

Andārte Phillips

SARĪKOJUMU VADĪTĀJA:

Larisa Kīns

JAUNI PADOMES LOCEKĻI:

Māra Blumbergs

Haralds Robežnieks

SKOLAS PĀRZINE:

Rasma Kraulis

KBLS APSVEIC GAŅEZERU AR SEKMĪGU VASARU!

Lepojamies un priecājamies, ka no KBLS vairāk kā 35 skolnieku apmeklēja Gaņezera programmas - GBN, GSS un GVV un, ka vairāki mūsu paš KBLS absolventu un tagadēj vai bijuš skolotāju veltīja savus vasarus turpināt bērnu latvisko izglītību un audzināšanu šajās programmās.

Sekojušie KBLS cilvēki nostrādāja Gaņezērā šovasar. Ļoti ceram, ka neizlaidām nevienu:

Elisa Freimane, Larisa Freimane, Anita Briedis Bilsēns, Dace Pencis, Laila Vīgante, Lūkas Vīgants, Olivers Phillips, Ēriks Baipys, Džūlija Kuisale, Enia Kuisale, Dārius Baginskis, Dāria Baginskis, Žiži Baginska, Marks Baginskis, Jānis Velkme, Līga Ejupe, Emīlija Blumberga, Larisa Šlesere, Mārīte Šlesere, Ēriks Priede, Nikolajs Līcis, Daiga Cera, Katrīna Weisiger, Tālia Tomsone, Aija Kīns, Ēriks Kīns, Izabela Gundrum, Nikki Tupesis, Rita Grendze, Inta Upīte, Dženija Hounihan.

Tik patīkami redzēt cik mums KBLS saime piedalījās un strādāja Gaņezērā šovasar. Paldies Jums!

APSVEICAM MŪSU KBLS SKOLNIEKUS KAS ABSOLVĒJA GVV!

Edgars Cers

Nikolas Gundrum

Jancis Hounihan

Lija Vīgante

Čiekurs Priedītis (bijušais skolnieks)

LŪDZAM VISUS NĀKT ATPAKAĻ, MĀCĪT KBLS UN PIEDALĪTIES ČIKĀGAS LATVIEŠU ORGANIZĀCIJĀS
MUMS IR VIENMĒR VAJADŽĪGI SKOLOTĀJI UN KLASĒS AUDZINĀTĀJI!

PIEDALOTIES 1941. GADA 14. JŪNIJA ATCERES AKTĀ, LATVIEŠU CENTRĀ GARĒZERS

Mārtiņš Stāks

Čikāgas Latviešu Organizāciju Apvienības Priekšsēdis

Šogad atrados 14. jūnija latviešu sēru dienā Garēzerā, kur man izdevās piedalīties atceres aktā pie brīvdabas baznīcas un torņa ieejas – aizvesto kritušo un mocekļu atceres piemiņas vietā. Piedalījās pāri par 30 dalībnieku, kuri dzīvo Garēzera vai Kalamazū apkārtnē un arī vairāki Garēzera strādnieki.

Pazīstamais garēzernieks Uģis Grīnbergs atklāja programmu, pēc kura sekoja mācītājs Roberts Franklins ar svētbrīdi, sprediķi un lūgšanu. Uzklaustījām simpātiskas un aizkustinošas runas no Egona Kubuliņa, Ārija Vilemsona un Jura Gertnera. Slavenais mūzikas skolotājs un talantīgais baritons Pauls Berkholds nodziedāja R. Alunāna “Mocekļi”, ar Kārļa Skalbes vārdiem.

Šeit pievienoju galveno daļu no Egona Kubuliņa runas, kas klausītājos izcēla dziļu līdzjūtu.

Egona Kubuliņa uzruna

Ko es te daru? Kāpēc man te jāpiedalās? Esmu dzimis 1952. gadā, 11 gadus pēc 1941. gada izsūtīšanām. Es uzaugu un dzīvoju Amerikas pēckara, zelta gados. Man netrūka nekas. Tēvs man skaidroja ka viņš bija vēlējies izceļot uz Ameriku lai ģimene varētu dzīvot drošā vietā: ar vārdu sakot, “tik tāli prom no komunistiem kā ir iespējams”. Un tā es dzīvoju ar pārliecību, ka man nekad nedraudēs tādi baigie gadi kā mani senči piedzīvoja.

Nu, šodien, 80 gadi ir pagājuši kopš 1941. gada izvešanām; man drīz pašam būs 69 gadi. Vēl labi dzīvoju, bet mana saprašana

par 14. jūniju un manas pārliecības par to ir mainījušās, noskaidrojušās un nobriedušas.

Mana māte atstāstīja kā 1941. gada 13. jūnija naktī viņa ar vecākiem savstarpā prātoja kāpēc ir manama tik liela kustība un nemiers Rīgas dzelzceļa stacijā. Viņi trokšņus dzirdēja caur logu no sava dzīvokļa pārdaugavā. Nākamās dienās atklājās, ka 14,000 latvieši bija aizvesti no turienes. Citi radi atcerējās kā viņi tika slēpti laukos un kartupeļu pagrabos, lai viņus nenokertu.

Liecinājumi

1976. gadā, kad pirmo reizi apciemoju Latviju ar savu māti, satiku latvieti kurš vairākus gadus pēc kara bija cietis Sibīrijā un noklausījies dažus no viņa grūtiem piedzīvojumiem. Viens atstāstījums, kas man vel šodien stāv prātā ir kā viņš tika vilkts, aiz pleciem, atpakaļ uz barakām, jo strādājot uz dzelzceļa sliedēm, bija saļimis no izsīkuma. Viņa papēži atsitās pret katru dzelzceļa saites malu, jo viņš tika vilts pa sliedes ceļu un tas viņam atstāja, uz mūžu, bojātas kājas. Šodien, Facebook draugi liek atceres ziņas par saviem vectēviem, kuri bija starp tiem ko savāca 14. jūnijā, izsūtīja uz Krieviju un tur nogalināja. Šis noziegums ir mums personīgs!

Paldies Jūsu paaudzei, kas caur gadiem rīkoja 14. jūnija aktus, kurus es apmeklēju. Atskanēja daudzkārt, “mēs nedrīkstam aizmirst”, un no sākuma es to vienkāršā, bet varbūt tikai naivā veidā, sapratu. Kā var viens jauns, miera laika cilvēks īsti saprast karu un cilvēku apspiešanu, ja pats tam nav gājis cauri?

Bet caur jūsu stāstījumiem un daudzām grāmatām kurās ir aprakstītas personīgas liecības no izsūtīšanas un dzīvi Sibīrijā, tā bilde ir kļuvusi joprojām skaidrāka. Es tagad iedomājos tās briesmas – vienā naktī pēkšņi ģimene sadalīta, viss kas dzīvē sakrāts tiek atņemts, vecāki un bērni ieegrūsti lopu vagonos un pēc vairākām dienām izmesti uz nomiršanu vēja izpūstā tukšā laukā. Drebuļi iet man caur kauliem.

Par jaunuma pārpilnību

Es tagad saprotu: mēs nedrīkstam aizmirst, mēs nedrīkstam aizmirst! Kāpēc? Vai tad tas nebija vienreizējs gadījums Latvijā?

Ne, mēs nedrīkstam aizmirst, jo esam novērojuši ka vēsture atkārtojās. Ka vēl ar vien, plosās jaunums pasaulē.

- Krievu komunisti nogalināja 62 miljonus, bet pat šodien Krievijas Federācijas vēstniecība to neatzīst.
- Ķīnas komunisti, līdz šai dienai ir nogalinājuši 35 miljonus, un dzirdam ka Uiguri dzīvo kā vērgi Ķīnas koncentrācijas nometnēs. Aizpagājušā nedēļā, Hong Kongā tika aizliegts pieminēt 1989. gada 4. jūnija Tiananmen laukuma masu slepkavošanu, kurš bija KKP asiņaino roku darbs. Šodien, Ķīnas komunistu partija aizliedz publisku pulcēšanos atzīmēt šo traģēdiju, nav pieminēklis, un ķīniešiem zem 40 gadu vecuma nav jēgas par notikušo 1989. gadā valdības rīcībā.
- Tad vēl jāmin Nacistu genocīds, Kambodijas *Khmer Rouge*, Tito, Ziemeļkoreja, Polijas etniskā tīrīšana, un vēl citi briesmu darbi.
- Kopsummā, divdesmitā gadsimtenī 262 miljonu cilvēki tika nogalināti politiskās ideoloģijas vārdā (<https://www.hawaii.edu/powerkills/NOTE1.HTM>).

Ko darīt tagad? Vispirms turpināsim pulcēties 14. jūnijā lai tā rēta nekad nepazūd. At-

cerēsimies un atstāstīsim 14. jūniju un Baigo gadu, lai mūsu mazbērni saprot kas noticis totalitāru režīmju laikos. Uzturēsim un sludināsim pamatvērtības: mīlestību pret ģimeni, cieņu pret kaimiņu, brīvības nozīmi un, galvenokārt, ticību Dievam. Ja mēs šīs vērtības nesargājam, tad tās tiks atvietotas ar vērtībām kuras iznīcina brīvību un ievieš bēdas, ciešanas un upurus.

Es nobeigšu šo runu ar dzejoli ko atradu "Ieslodzīto un deportēto dzeja un dziesmas" mājas lapā":

Varoni, steidzies – Dzimtene tevi gaida!

*Par mani, Dzimtene, tev nebūs skumjās
tērpties,
Jo mājās pārnākšu, to ticu, zinu es!
Var vajāt, pazemot, var likt man skrandās
apgērbties
Tik sirdi nepārkals, kas vārdu nes ...
Tavs dzimis, palieku, Tavs dēls es nomirt
vēlos!
Gan saku to es viens, bet jūtam visi mēs.
Dzimtenes saule spīdēs tam,
Kas savā sirdī pats atradīs sauli.
"Mēs nedrīkstam aizmirst".*

SVEIKS UN VESELS

- * International Travel Medical Plan
- * Medicare Supplemental Plan
- * Health Supplemental Plan
- * Medical Plan for Visitors from Abroad and others...

BENEFITS * COVERAGE * SERVICE

LRFA.ORG

215.635.4137 info@LRFA.org

ČIKĀGAS LATVIEŠU RADIO RAIDĪJUMS UZ 70. GADADIENAS SLIEKŠŅA

Silvija Kļaviņa-Barshney
ČLRR programmas vadītāja

1952. gada 28. decembrī izskanēja pirmais Čikāgas latviešu radio raidījums. Grūti iedomāties vai raidījumu dibinātāji sagaidīja, ka latviešu valoda un mūzika turpinātu skanēt Čikāgas un tās apkārtnes radio viļņos pēc 69 gadiem. Vēl grūtāk iedomāties ko viņi domātu par jaunāko tehnoloģiju un faktu, ka raidījumus tagad veicam pavisam virtuālā veidā.

Pirmos raidījumus ieskaņoja spole uz spoles (*reel to reel*) lentēs un arī dzīvajā radio stacijā. Radio raidījumu komitejā bija vairā-

ki locekļi, kas programmas kopīgi veidoja un gatavoja. Pa šiem gadiem ne tikai komitejas sastāvs ir mainījies, bet arī ieskaņošanas un gatavošanas veids.

Vairs nelietojam ne lentes, ne kasetes, ne pat CDs – bet raidījumi tiek gatavoti datorā un pārsūtīti stacijai tīmekļa mākonī. Gandrīz sāp atceroties kā ilgus gadus sēdējām pie kasešu aparātiem, ar chronometru rokās. Tā kā chronometru nevar attīt, ja kādreiz iešmaucās kāda kļūda, lente bija jāattin un viss raidījums jānoklausās no sākuma, līdz kļūdainā vieta atrasta un labota! Bija jāpieraksta un jāizrēķina katra sekunde, jo uz katras kasešu puses drīkstēja būt tikai un tieši 30 minūtes. Pēc ieskaņošanas bija jākāpj mašīnā un kaseti jāved uz staciju – visos laika apstākļos.

Kaut gan radio raidījumu stūdijs ir ērti iekārtots Ciānas (vai Ligzdas) telpās, raidījumi tiek gatavoti nevis stūdiņā, bet manās mājās jau apmēram divus gadus. Bijušais programmas vadītājs Pēteris Špels visu datora arhīvu ielādēja *Dropbox* vietnē un tas tiek papildināts pēc vajadzības. Jaunākās dziesmas un informācija tiek lejupielādētas katru nedēļu.

Ieskaņošana datorā ir daudz ērtāka un efektīgāka nekā ar lentēm vai kasetēm. Var skaidri redzēt kur ierunātais jeb dziesma sākās un beidzās. Var viegli kontrolēt skaļumu un kluksumu. Galvenais, var viegli izņemt pat visīsākās kļūmes vai pauzes! Kad raidījums pabeigts, to tikai dažu sekunžu laikā pārsūtām stacijai.

Kaut daudzi vēl pie sava rādio sēž pirmdienas vakaros, ir arī vairāk kā 60 klausītāji un viņu ģimenes un draugi, kas mūsu raidījumus tagad saņem digitalizētā veidā caur e-pastu un tos sūta arī tālāk. Tehnoloģija ir devusi iespēju ne tikai vieglāk un ērtāk raidījumus ieskaņot, bet arī tos sniegt plašākam klausītāju pulkam.

Programmēšana

Cenšamies pasniegt gan jaunas dziesmas un aktuālus ziņojumus, gan arī lietot arhīvu. Mūsu mērķis ir sniegt vispusīgu programmu, kas interesētu ilggadīgos un arī jaunākos klausītājus, gan tādus kam interesē

Skaņu ierakstu mehanismi un kuŗos gados katru sākām lietot.

ČLRR studijā redzama liela daļa inventāra. Vidū skaņu plates, pa labi kasētes.

mūzika, gan tādas kas vēlās ziņas un intervijas. Uzklusām un cienām klausītāju vēlmes, bet aicinām tiem arī būt pacietīgiem, it īpaši tādās reizēs, kad laika vai notikumu apstākļi veido mūsu programmas saturu. Ja vienu nedēļu ievietojām pagaŗaku interviju, ir iespējams, ka nākošajā raidījumā tās vietā būs pagaŗaks koncerta izvilks. Ja raidījumā trūkst kāds svarīgs ziņojums, sazinaties ar mums un to nākamajā nedēļā varam pārraidīt.

Financēšana

Katras nedēļas raidījums mums izmaksā \$220, tātad \$11,440 gadā. Esam pilnīgi atkarīgi no mūsu ziedotājiem un atbalstītājiem – tiem sirsnīgs paldies! Cik ilgi spēsim segt lielos izdevumus? Nezinām. Pateicoties organizācijām, testamentiem un dāsnēm atbalstītājiem, esam katru gadu spējuši vajadzīgo summu segt. Kad vairs nespēsim, apsvērsim iespēju pavisam pāriet uz virtuālu platformu, bet to darīsim **tikai tad** kad tas būs nepieciešams.

Atgādinām, ka mūsu raidījumi ir domāti ne tikai lai sniegtu latviešu mūziku un kultūru mūsu klausītājiem, bet, lai arī būtu informācijas avots. Ar lielāko prieku pieņemam ziņojumus, apsveikumus, sludinājumus, ieteikumus un pieprasījumus! Par pilnas minūtes reklāmu lūdzam vismaz \$30 ziedojumu – varbūt pazīstat kādu firmu vai organizāciju, kas vēlētos ziņot par saviem piedāvājumiem? Varam piedāvāt arī citas iespējas! Varbūt gribat kādu draugu apsveikt ar dzimšanas dienas dziesmu? Lasīt kādu skaistu dzejoli ar kuŗu gribētu dalīties? Mazbērns nupat ieguva balvu skolas vēstures izstādē? Lūdzam izmantot iespēju dalīties ar citiem caur mūsu raidījumiem!

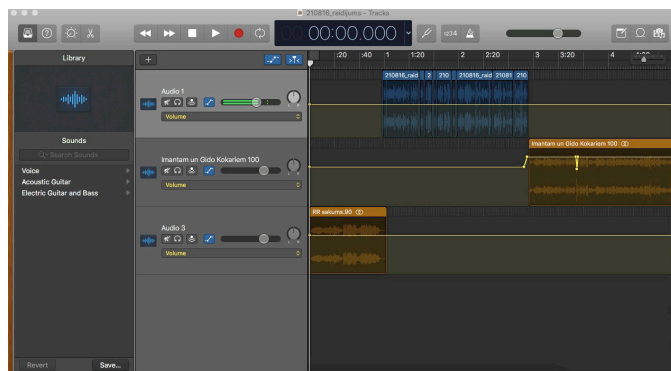
Apsvērumi

Cik esam izpētījuši, mūsu raidījumi ir nevien pasaules visvecākie, nepārtrauktie, brīvie latviešu valodas raidījumi, bet arī starp tiem pāris, kas vēl eksistē ārpus Latvijas. Kaut Čikāga ir pazīstama ar savu plašo etnisko grupu skaitu, tikai saujiņa no tām spēj uzturēt ik nedēļas radio raidījumus. Šie fakti mums dod iedvesmi turpināt raidījumus veidot un pasniegt pat visnedrošākos finansiālos apstākļos.

Kas notiek ar stūdiu? Kāpēc to nelietojam? Ir daudz vieglāk salikt raidījumus no mājām un tā kā liela daļa materiāls ir jau mūsu archīvos, nav vairs nepieciešams veidot ierakstus stūdiņā. Taču mums tomēr ir inventārs, kas sastāv ne tikai no noziedotām skaņu platēm, lentēm un kasetēm, bet aparatūras un dokumentiem. Esam iesākuši sadarbību ar Latvijas Nacionālā archīva personālu, kuŗi kopā ar Līgu Ejupi sniegs palīdzību ar šķirošanu un digitalizēšanu pēc Covid-19 ierobežojumu atcelšanas. Ir iespējams, ka pēc šķirošanas un digitalizēšanas varēsim lielu daļu inventāru noziedot kādām organizācijām vai interesentiem, daļu ielikt noliktavā un stūdiu likvidēt.

Ja jums ir jautājumi vai ieteikumi, vai vēlaties saņemt mūsu raidījumus digitālā formātā caur *Dropbox*, vai gribat uzzināt vairāk par ziedošanu, lūdzu sazinieties ar mūsu priekšnieci Valiju Galenieks: galenieks@att.net (847-823-3713).

Sirsnīgs paldies par klausīšanos un atbalstu!

Radio raidījumu programmas paraugs. Tā datorā ekrānā izskatās šī gada 16. augusta raidījuma pirmā daļa.

SEŠI STARINBĒRNI SPER NĀKAMOS SOĻUS

Andarte Phillips
Stariņa direktore

2021. gada jūnijā mums Stariņā bija lielākais prieks nosvinēt izlaidumu ar sešiem no mūsu mīļajiem bērniem – kuri tagad dosies rudenī uz bērnudārziem. Bija sevišķs prieks arī, ka varējām izlaidumu nosvinēt ārā Stariņa dārzā, kur vecāki un ģimeņu piederīgie varēja drošībā noskatīties izrādi, cieņoties viens ar otru un baudīt jau sagatavoto gardo ēdienu no *Food Truck Soul and Smoke*.

Skolotājas ar bērniem bija sagatavojušas skaistu izlaiduma izrādi kurā piedalījās visi Stariņa bērni. Vasaras un Jāņu noskaņojumā bērni dziedāja un dejoja par vasaru, par pļaviņām un par Jāņiem – mīļās dziedāšanas skolotājas Anitas Eihentāles pavadījumā. Pēc šīs skaistās izrādes vecāki varēja sagatavoties uz svinīgo izlaiduma daļu programmā.

Dancoja, dziedāja

Seši izlaiduma bērni – Olivers Tupurītis, Emina Tupurīte, Elise Līzenberga, Lūkas Ješinskis, Vilnis Kalniņš un Uma Johansson

No kr., Vilnis Kalniņš, Olivers Tupurītis un Lūkas Ješinskis

1.rindā, no kr., Uma Johansson, Vilnis Kalniņš, Emina Tupurīte, Olivers Tupurītis, Elise Līzenberga, Lūkas Ješinskis; 2.rindā, audzinātājas Elisa Sīpola, Andāte Phillips, Lana Jacobs.

– ienāca laukumā, meitenes baltās kleitās ar ziedu vainadziņiem un zēni baltos kreklos. Šie seši Stariņbeidzēji nodejoja skaistu deju; meitenes tad nodziedāja vienu dziesmu, puikas otru, un beidzot visi seši kopā nodziedāja māmiņām skaistu paldies dziesmiņu.

Skolotājas katru bērnu apsveica un apdāvināja ar bilžu rāmīti, somiņu ko katrs bērns pats bija apšūvis, un ar ziediem – tad katru bērnu izšūpoja pēdējo reizi Stariņā, pirms došanās tālāk uz citām skolām un mācībām.

No kr., Uma, Elise un Emina riņķudancī.

Pāris pa kreisi: Elise un Lūkas. Vidējais pāris: Uma un Vilnis. Pāris pa labi: Emina un Oliveris

Varam droši apgalvot: šie mīļie bērni mums pietrūks katru dienu; ļoti ceram un gaidam, ka viņi visi nāks pie mums atkal drīz ciemos!

Apsveicam Stariņa 2021. gada izlaiduma bērnus – Oliveru, Eminu, Elisīti, Lūkasu, Vilni, un Umu!

Šodien skaista saules diena, mīļi svētki visiem mums.

Noskumuša nav neviena, tas ir priecīgs notikums.

Mana mīļā māmuliņa, tu pats labākais mans draugs.

Būšu pieklājīgs un centīgs, lai tavs būtu acuraugs.

Editorial note: For those parents and friends of the Stariņš graduates who do not read Latvian, here is a brief English language summary of Andarte's article.

Title: Six Stariņš kids take the next step.

In June we were very happy to celebrate the graduation of six of our dear children, who will now head to kindergarden in the fall. It was a special pleasure that we could celebrate outdoors in our garden, where parents and family members could securely watch the ceremonies, visit with one another, and enjoy the tasty food from "Food Truck Soul and Smoke".

Our teachers and the kids had prepared a graduation ceremony with participation by all. In the spirit of summer and *Jāņi* (the Latvian summer solstice festival), the kids sang and danced about summer fields – accompanied by their beloved singing teacher Anita Eihentāle.

The six graduating kids – Oliveris Tupurītis, Emīne Tupurīte, Elise Līzenberga, Lūkas Ješinskis, Vilnis Kalniņš, and Uma Johansson – entered the garden, the girls wearing white dresses and flower wreaths, the boys in white shirts. The graduates all performed a lovely dance; the girls sang a song and the boys another; all six then sang a song of thanks to their mothers.

The teachers congratulated each graduate and presented a picture frame, a handbag sewn by the child, and a bouquet of flowers. Each graduate was led through a final session on the swings in our garden.

We can say with assurance that we will miss these dear children every day; we hope they will all come back to visit in the near future.

We congratulate the 2021 Stariņš graduating class – Oliver, Emina, Elisa, Lukas, Vilnis, and Uma!

PAR MĀKSLINIECI AR PĀRLIECĪBU UN DZĪVES PRIEKU

Lelde Kalmīte

Pasaules Latviešu Mākslas Centra dibinātāja

Ilga Reke Andersone

Ilga Reke bija māksliniece, kuras dzīve un darbs apstrīdēja stereotipus. Viņas mākslinieciskā ceļojuma pētījums izgaismo, iespējams, vissvarīgāko jautājumu, kas jārisina katram māksliniekam: mākslas un politikas attiecības. Pārsteidzošākā Ilgas īpašība bija aizraušanās ar abiem.

Ilgas dzīves noteicošais notikums bija dzimtenes Latvijas iebrukums un okupācija Otrā pasaules kara laikā, kas viņas ģimeni iedzina trimdā desmitgadēs, vispirms Vācijā un pēc tam ASV. Tad māksliniece bija pusaudžu gados, kad daudzi jaunieši ir īpaši aizrāvušies ar politisku rīcību un bieži vien ideālismu.

Turpmākajās desmitgadēs viņas atmiņa par izdarīto netaisnību palika nemazināta – pēc pašas vārdiem, viņa nebija nomierinājusies, bet aizrāvusies ar savu morālo pārliecību, nosodot toleranci pret kultūras genocīdu visur, kur tas parādījās. Ilga turpināja protestēt pret Krievijas okupāciju Latvijā pēc kara desmitgadēs, kad daudzi viņas amerikāņu draugi, iespējams, nevēlējās just līdzi vai nespēja saprast.

Māksliniece pēc dabas

Ilga bija viena no visražīgākajām māksliniecēm, kādu jebkad esmu pazinusi. Viņa bija dabiski radusies māksliniece, pilna ar garu, pārpilnību, izdomu un radīšanas prieku. Viņas māksla neatspoguļoja tikai dusmas par netaisnību, bet arī milzīgo prieku par materiālās pasaules skaistumu: krāsu, formas, līnijas, ritma un faktūras pasauli. 2014. gadā par godu Pasaules Latviešu Mākslas Centra (PLMC) pirmās galerijas (galerijas Ripa), atvēršanai Cēsīs, Ilga dāvināja mūsu pirmajiem apmeklētājiem desmitiem savu zīmējumu un gleznu. PLMC kolekcijai ir arī privilēģija iegūt dažus no dramatiskākajiem un iespaidīgākajiem Ilgas liela mēroga darbiem, tostarp vairākas gleznas, kurās iekļauts alumīnijs.

Mācības un mācīšana

Pēc emigrācijas uz ASV Ilga ieguva B.S. un M.S. grādus Viskonsīnas Universitātē Madisonā. Viņa pasniedza glezniecības kursus Viskonsīnas koledžās, kā arī mākslas un humanitāro zinātņu studijas Milvoku apkārtnes vidusskolās. Viņa piedalījās 45 personālizstādēs Viskonsīnas mākslas galerijās,

Tautiskie veidojumi, no "Journal of a Journey" (2001), ed. Matthew Luebeke.

sabiedriskajos centros, koledžās, skolās, bibliotēkās un vairākos latviešu trimdas kopienu centros ASV, kā arī Sidnejā, Austrālijā.

Ilgas garais skolotājas karjers spēcīgi ietekmēja viņas mākslu. Tā kā mākslas nodaļām skolās piešķirtā naudas summa parasti bija diezgan maza, Ilga prata veidot mākslas nodarbības, izmantojot atrastos materiālus. Kā viņa reizēm teica: "Man šī stunda patika vairāk nekā maniem skolēniem." Ilgas darbs atspoguļo arvien nozīmīgāku mūsdienu mākslas tendenci, un PLMC lepojas ar lielu skaitu viņas gleznu, kolāžu un zīmējumu mūsu kolekcijā.

Atgūtā Latvijā

1993. gadā Ilga, viņas vīrs Laimonis, mans dēls Kārlis un es lidojām uz Latviju pirmo reizi, drīzi pēc Latvijas neatkarības atgūšanas. Ilga bija noorganizējusi mums divas izstādes – vienu Šķiltera muzejā Pārdaugavā, otru Limbažu muzejā. Rīgas lidostā mūs sagaidīja liela grupa radu. Nekad neaizmirsīšu to skatu: kādi 15 radnieki, kurus nepazinām, turot ziedus trīcošās rokās. Mēs ar Kārli pirmo reizi stāvējām zemē par kuru bijām dzirdējuši visu mūžu.

Nenoliegšu ka mums bija grūti pierast – pie Latvijas nabadzības, netīrības, pie krievu valodas izplatību, pie padomiskām parašām. Piemērs izcēlās velkalos, kur bija jāgaida vienā rindā lai pateiktu ko vēlies pirkt, tad citā rindā lai saņemtu šo maizes kukuli vai gaļas gabalu, tad trešā rindā lai samaksātu, un pēdējā rindā lai saņemtu sapakoto preci. Tiešām, padomijā nebija bezdarbnieku! Un viss šis process notika ar īgnumu un dusmām! Ja Amerikā *"the customer is always right"*, pēc-padomju Latvijā pārdevēji vēl spēja izšķirt, vai tu dabūsi savu preci, vai ne.

Uz Latviju mēs ar Kārli otreiz braucām tikai pēc pieciem gadiem, kad viss bija mainījies, un pēc tam gandrīz katru gadu. Ilga un Laimonis vairākus gadus sūtīja pakas ar drēbēm, grāmatām un citām nepieciešamām mantām, kā arī naudu, saviem radiem un draugiem, tāpat dažādām organizācijām. Viņi bija neparasti izpalīdzīgi un vienmēr domāja par citiem.

Ilga Reke Andersons tiešām bija izcila māksliniece un unikāls cilvēks.

"Mēnesnīca", 1979, jaukta tehnika ar alumīniju.

„TAS, KURŠ RAKSTA, CER...”

5. septembrī Knutam Skujeniekam 85

Anita Mellepe, speciāli Čikāgas Ziņām

Visā pasaulē latvieši dzied, visā pasaulē kādam no dziedātājiem – vai līdzīgi dungotājiem – pār vaigiem rit asaras, jo daudz, ļoti daudz ielikts rindās – vienkāršās kā glāsts:

*es gribu kļūt par roku lēnu
ja tevi kauninās vai rās
es gribu pārvērsties par ēnu
kad tevi saule dedzinās
es gribu izkust ūdens malkā
kad tava mute naktī žūs
tai sevis atteikšanas alkā
kas dara cilvēciskus mūs
es gribu saplīst priedes šķīlā
kad vējš nāk kaulos sniegu sēt
būt novakara zvaigzne zila
ar kuru lemts tev uzvarēt.*

Ar **Knutu Skujenieku** mana sadarbība sākās visiespaidīgākajos laikos, kad kultūrvēsturisko grāmatu izdevējam tiešām bija jārosās kā burvju māksliniekam. Trūcīgam māksliniekam, kura vienīgā (un izrādās – galvenā!) bagātība bija vien uzticēšanās autoriem un lasītājiem. Apgādā [A. Mellupes vadītā–Red.], tolaik vēl ar nosaukumu „Teātra anekdotes”, Knuta

pirmā – 10 cm diametru diagonāles grāmatiņa – iznāca kā rotaļlietiņa. Ļoti pievilcīgs bija tās greznumvāks – mākslinieces **Lailas Hercbergas** veidots. Tradicionālajā augstspiedes drukas tehnikā apvāks nebija nodrukājams; par laimi, Bauskas tipogrāfija jau strādāja ofsetā. Toties Bauskā nebija grāmatniecību, tālab nodrukātās loksnes un vākus personiski gādāju uz SIA „Vārds” grāmatniecību Rīgā.

Miniatūrgrāmatiņas iznāca arī **Andai Līcei** un **Mārim Čaklajam**. Savā izlasē „Slepeni uguns kuri” Māris Knutam ierakstīja veltījumu: „Pirksim vienas brilles”. Gan tolaik, gan arī tagad, es Knuta dzejoļus tiešām pārslusu lupu rokā. Krājuma „**Kā putu zīmes**” noteikti tautā ir vismazāk redzētais. Neesmu salīdzinājusi, kuri no tajā lasāmajiem dzejoļiem lasāmi arī kopotajos rakstos, kuri turpina dzīvi dziesmās (lai izsekotu visu savu grāmatu varoņu daiļradei, vajadzētu otru mūžu), bet, ja prastu, noteikti ietērtu mūzikā vismaz trīs dzejoļus no šā krājuma.

- (I) *ne vairs pēc spožiem lauriem dzīties
ne skaļu uguns sēklu sēt
bet tikai tevī ierakstīties
un tikai tevī uzrakstīties
un klusi dziesmā izskanēt*
- kas pateiks, cik šī dziesma gara?
un labāk to ir nezināt
bet just
pie sīva februāra
tik nenotverama un vāra
ir pavasara smarža klāt*
- un skaņa manis paša dotā
līdz sāpēm aizžņaus balsi ciet
un tavā sirdī iekarotā
caur debesīm kur saule rotā
caur zemi tai būs jāiziet.*
- (II) *pa kādam elpas vilcienam
pa kādai pusaizmirstai rindai
zem sadragātiem mākoņiem
caur noteku un jumtu šķindai*
- es nesolos vairs pravietot
pie traušiem vārdiem cieši tverties
tik blīvu vilni dzīve sit
līdz mūža galam neatdzerties*

Knuts Skujenieks, grāmatas “21 Liktenstāsts” klajā laišanas svinībās 2007. g. grāmatnīcā Valters un Rapa.

*tik to vien teikt kas pēkšņi sāp
sirds kambaros un pirkstu galos
un arī tad vēl nezināt
vai pārpaliks un neaizskalos.*

- (III) *pa radio māca mīlēt
bet mīlēties negribas man
uz tāla un traucēta viļņa
šai vakarā dvēsele skan
no salduma šaubām un meliem
jā iejava ēteris rūgst
bet dzīvas un smejošas elpas
kā sevis paša man trūkst
un atkal un atkal un atkal
es klausos līdz atnāk rīts
un nesaklausījis mostos
svešas gudrības saplosīts.*

levads krājumiņam paša Knuta rakstā rakstīts (dzejnieks visu rakstīja tikai ar roku!), diemžēl tas nodrukājās gandrīz nesa-lasāms, jo tolaik tipogrāfijā vēl nebija iespē-jams burtus „sabiezināt”. Lai jau paliek kaut kas arī nākotnes pētniekiem. Tajās „putu zī-mēs” tomēr izdodas salasīt: „Tas, kurš raksta, cer. Cer uz atbalsi citā dvēselē. Atbalss ir tas mūžīgais, vienkāršais brīnums, kas dod spē-ku un jēgu dzīvot šajā grūtajā pasaulē, runāt uz jums ar sen pateiktiem vārdiem.”

Līgatnes atskaņas

Knuta dzejas ainas allaž gājušas arī caur manu sirdi, it sevišķi kad esmu Līgatnē sava mazdārziņa vidū:

*gadi bargi, gadi vārgi
cauri sirdij iet un ies
attek maza cielaviņa
ūdens malku padzerties
padzērusi, pasmējusi
viegli dejodama lec
un es pieceļos bez bailēm
labas dienas uzvarēts.*

Vai arī:

*krīt jasmīnu ziedi vējā
pa vienai lapiņai krīt
šo vasaru sirdī un sejā
par dzejoli ierakstīt
to cilvēki ziemu lasīs
pēc gada pēc desmit vai simt
to lasīs un nepaprasīs
kur bija šim dzejolim dzimt
jo ne tikai smadzenēs manās
most vasaras drebējums īss
kopš pasaules radīšanas
tas pats jau ir dzīvojis.*

Grāmata “21 Liktenstāsts” -- kā pirtākais darbs 10 grāmatu topā Valtera un Rapas izstādē.

Līgatne ir pasakaina vieta, un pasakām ir tendence turpināties. Kā tādas labas pasakas turpinātājs ir vietējais uzņēmējs **Mārgers Zeitmanis**, kura neparastā ZEIT parka pajumtē tapusi **Knutam Skujeniekam** veltīta muzikāla izrāde. Tās režisore ir **Inese Mičule**, Knuta un dzīvesbiedres **Intas** tēlos iejutušiem aktieriem **Mārtiņš Meijers** un **Sniedze Prauliņa**. (Man ir cerības šo izrādi drīzumā redzēt un tad par to Čikāgas Ziņu lasītājiem pastāstīt sīkāk.)

Varenais nosaukums nelielai grāmatai

Otrā manis izdotā Knuta grāmata arī bija apjomā neliela, toties tai ir visgarākais nosaukums manā grāmatniecības praksē: „**Knuta Skujenieka patiesīgs, bet ne pilnīgs dzīvesstāsts un 33 smuki un nesmuki dzejoļi 33 gadu garumā**”. Vēlāk tajā lasāmais teksts tika papildināts aktieru un literātu dzīvesstāstu kopkrājumam „21 liktenstāsts” (2007). Protams, arī šajā grāmatā Knuta komentārs par 10 aizvadītiem gadiem bija viens no lakoniskākajiem.

Prieks par to, ka apgāds “Nordik” izdeva Knuta Skujenieka kopotos rakstus 8 sēju-

(turp. 20. lpp.)

(*"Tas, kurš raksta" turp. no 19. lpp.*)

mos (2003-08). Taču vēl lielāks prieks par to, ka ar Knuta dzeju tekstiem top arvien jaunas dziesmas. Kad „Liktenstāsti”, pateicoties čaklajai redaktorei **Ligitai Bīberei**, izdeva dziesmu tekstu krājumu sēriju „Dziesmu grāmatīņa”, Knuts pats par savu skanēšanu dziesmās daudz neinteresējās un neraizējās – lai tik rakstot, kam patīk, un lai tikai skan! Pēdējos gados jaunas dziesmas ar Knuta vārdiem skan gan mūziķu albumos, gan no Dziesmu svētku estrādes. Un Knuts ir no tiem autoriem, kurš no sirds priecājas arī par amatieru centieniem. Visvairāk uzmanības Knuta dzejai pievērsuši Salaspils mūziķi un viņu draugi, jo šajā Daugavas krastā ir Skujenieku dzimtas pašsavītā līgza.

Garas dzīves stāsts

Savu 85. dzimšanas dienu – šogad 5. septembrī – Knuts tiešām var sagaidīt ar gandarījumu. Bet dzīves sākums un jaunības plūdums bijis dramatisks un traģisku notikumu caurausts: „Savu māti es diemžēl arī neatceros. Jau nākamā pavasar pēc manas piedzimšanas viņa aizgāja aizsaulē. Savulaik viņa, Marija Zauerhāgena, ģimenē saukta Mērija, bijusi Liepājas teātra aktrise. Ilgus gadus sirgusi ar diloni. Pēc apprecēšanās un mana vecākā brāļa Leona piedzimšanas 1934. gadā, viņai veselība šķietami uzlabojusies. Mana pasaulē nākšana ģimenē tikusi stingri debatēta, un tomēr nolemts riskēt. Risks izrādījās viņai liktenīgs... Tēvs – Emīls Skujenieks – bija literāts un avīžnieks, kurš strādāja visos iespējamajos žanros... Spalvas proletārietis un nepraktisks bohēmiets, viņš nebija spējīgs pats audzināt divus pavisam mazus dēlus. Ģimenes leģenda stāsta, ka es esot bijis īpaši slimīgs un vārgulīgs...

“Karam sākoties, mēs ar brāli palikām vecvecāku aizgādībā, un 1944. gada vasaras beigās fronte mūs jau atdalīja no Rīgas un tēvs ar pamāti devās trimdā. Mums liktenis bija lēmis Latviju neatstāt. Par to esmu allaž liktenim pateicīgs. Neapskaužu emigrantus, pat ja tie savā mītnes zemē būtu kļuvuši par miljonāriem. Vēl jo vairāk tos, kuri visu mūžu bijuši spiesti saviem tautiešiem, nevis savai tautai... Pāris ziemās dažus mēnešu pagājis skolā, vectēvs knapi prata rakstīt, toties daudz un kāri lasīja... Mājas dvēsele bija vecmāte. Dzimusi Rīgā, jauna apprecināta, tā visu lielo

mūža daļu pavadīja laukos. Ar it kā pieticīgo pamatskolas izglītību plus divgadīgo feldšeru-vecmāšu skolu, viņu pilnā mērā varēja dēvēt par lauku inteliģenti. Savu vecmātes darbu viņa nostrādāja pāri par četrdesmit gadiem... Nereti kritiskās situācijās viņa darīja arī ārstu un mācītāja darbu, aktīvi darbojās Latvijas Vecmāšu biedrības valdē un tika apbalvota ar Triju Zvaigžņu ordeņa Goda zīmi...

“Universitātē es nonācu jau nopietnā literārā kompānijā. Vecākajosursos mācījās Ojārs Vācietis, Jānis Plotnieks, Marta Bārbale, Harijs Gāliņš, Jeromīns Stulpāns. Krievu plūsmā – Ludmila Azarova un Ābrams Kļockins. Uz paziņojuma dēļa pastāvīgi karājās izslēgšanas draudi Mihailam Tālam. Literārās aktivitātes – konkursi, apspriešanas, polemikas – kaut cik līdzsvaroja garlaicīgo un gaudeno studiju dzīvi... Maskavas institūts bija diezgan tumsonīgs un primitīvs, taču tam bija laba bibliotēka un visa apkārtējā dzīve bija rosinoša un cerīga... Tātad diploms man jau bija kabatā – un es atgriezos tēvu zemē. Priekšpēdējā kursā Maskavā uz ielas biju iepazinies ar savu nākamo sievu Intu, kura no LLA bija atbraukusi uz studentu zinātnisko konferenci.

“1962. gada 17. aprīlī es ierados Ventspilī komandējumā no ‘Literatūras un Mākslas’. Šo komandējumu es nepaspēju paveikt... Valsts drošības komitejas vīri mani palūdza ‘uz piecām minūtēm’ kāda jautājuma noskaidrošanai. Šis jautājums tika skaidrots septiņus gadus un tā īsti palika nenoskaidrots ... tradicionālais pants: pretpadomju aģitācija un propaganda... Kuram gan tajā laikā nevarēja atrast mājā kādu nevēlamu grāmatu, kurš gan nebija dzirdējis un stāstījis kādu anekdoti, kurš gan 1941. un 1949. gada deportācijas būtu uzskatījis par džentlmenisma kalngalu? ... Sakarā ar manu dzejoli, kurā bija attēlots nevainīga cilvēka liktenis moku dzirnavās, 1962. gadā prokurors brēca: ‘Un tas, kurš uzdrošinās apgalvot, ka 1941. un 1949. gadā kaut viens cilvēks ticis nepamatoti represēts, ir nekārtīgs apmelotājs.’ Un nekārtīgs apmelotājs 1963. gada agrā pavasarī sāka ceļu uz Mordoviju, uz politieslodzīto lēģeriem, kas pastāvēja bezmaz tikpat ilgi kā pati padomju vara. Es necentos sev radīt heroisku biogrāfiju... Man pietika pacietības. 1972. gadā mani uzņēma Rakstnieku savienībā ar atdzejojumiem, bet vēl bez savas grāmatas. To es sagaidīju tikai 1978. gadā.”

2007. gadā sava dzīvesstāsta komentārā Knuts rakstīja: “Es zinu brīvības cenu, un tā ir ļoti augsta. Augstāka, nekā daudziem šķiet... Nu redzu, ka šī cena ir vēl augstāka, nekā šķitis man. No vilšanās un skepses mani pasargā izpratne par to, ka brīvība nav un nevar būt mērķis – tā ir tikai nosacījums. Kam? Tas ir katra paša ziņā”.

Kopdarbi un ceļa biedri

Kopš pasaules radīšanas – es to tā izjūtu – rakstnieki un dzejnieki radīšanas uguņi paņēmuši no dzīvas rokas dzīvā rokā, šo degsmi (morālu un fizisku) nemaz nav iespējams noslāpēt. Un man ļoti svarīgi allaž bijis tas, lai radoša personība nav pārāk pašpietiekama, lai pamana arī citus savus ceļa un laika biedrus. Knuts, piemēram, kā mūris iestājās par **Egila Plauža** darbu izdošanu sērijā „50 mīlas dzejoļi”; es piekritu, lai gan par Plaudi nezināju praktiski neko, turklāt viņa personību apēnoja tumšie spēki... Knuts bija Plauža grāmatas „Pašu mājas princesei” sastādītājs un pēcvārda autors. Šajā sērijā „Likteņstāstos” iznāca 8 grāmatas, un to vāki ir **Agates Muzes** mākslas darbi.

Tā nu izveidojās, ka Knuta grāmatas bija piecu dzejoļu grāmatu sēriju mugurkauls: „Miniaturizdevumi”, „Ar savu vārdu”, „Rokrakstos”, „50 mīlas dzejoļi”, „Dzīvesstāsts un ...” Vienas grāmatas – rokrakstā rakstīto dzejoļu – ar virsrakstu „**Uzvarētājs nāk pa ķēķa durvīm**” – eksemplārs nav saglabājies pat manā personiskajā bibliotēkā. Acīmredzot, kāds man to ir izprasījis palasīt un aizmirsis atdot, kā jau ar grāmatām nereti gadās.

Taču pats neparastākais mūsu kopdarbs bija 1995. gada 30. augustā iznākušā grāmata „**101 dziesma par mīlestību 27 balsīs**” (**Eiropas tautasdziesmas izvēlēties un atdzejojis Knuts Skujenieks**). Šai grāmatai ir vēl viens milzīgs pluss – tās mākslinieks **Valdis Villerušs** noformējumam piemeklēja XV – XX gadsimta kokgriezumus un kokgrebumus. Knuts bija konģeniāli ticis galā ar: itāļu, grieķu, spāņu, serbu, leišu, somu, poļu, rumāņu, krievu, igauņu, maķedoniešu, franču, slovāku, dāņu, zviedru, bulgāru, čehu, baltkrievu, vācu, slovēņu, ungāru, īslandiešu, nīderlandiešu, angļu un ukraiņu valodā rakstītām tautas dziesmām (pavisam no 26 valodām). Šajā skaistajā vainagā, grāmatai topot, kā intrigu viņš man saglabāja – kura būs izredzētā vie-

nīgā latviešu tautas dziesma? Te nu viņa ir:

*Tu puisītis, es meitiņa,
mainīsim gredzentiņus;
liekam kaulus čupiņā,
taisām jaunu dvēselīti.*

Grāmatas titullapā Knuts man ierakstīja: „Bet slikti nebij vis, ka tad es pieļāvos... (Tas ir paldies, ka iekriti šīs grāmatas izdošanā)”.

Knapo gadu krājumi

Kāpēc es tik spilgti akcentēju grāmatu iznākšanas laiku? Aizvadītā gadsimta 90. gadi – tie bija laiki, par kuru literatūras kritiķi, it sevišķi Genovefa Bērsone atstājusi spilgtu „diagnozi”: „Tik ‘plāns rieciens’ dzejniekiem ilgi nav bijis, bet ‘Likteņstāsti’ strādā tā, it kā tiem nebūtu nekādu problēmu!” Tātad: knapajos laikos izdevām šādus Knuta dzejoļu krājumus: „Kā putu zīmes”(1992), „Mūžīgs pusmēness”(1993), „Uzvarētājs nāk pa ķēķa durvīm”(1994), „Knuta Skujenieka patiesīgs, bet ne pilnīgs dzīvesstāsts un 33 smuki un nesmuki dzejoļi 33 gadu garumā”(1996), „Parkā par solu”(1997). Visi šie izdevumi jau kļuvuši par bibliogrāfiskiem retumiem, bet Knuta balss skan un skan.

Atvadoties no lasītājiem nocitēšu tituldzejoli vienam no krājumiem – nav grūti atminēt kuru:

*es būšu parkā par solu
kad sniegi nokusīs
es būšu parkā par solu
kad sodrējains lietus līs
es būšu parkā par solu
kad pumpuri atplīsīs
es būšu parkā par solu
kad sētnieki runčus dzīs
es būšu parkā par solu
kad saule brēks debesīs
es būšu parkā par solu
trīs tūkstoš naktis vai trīs
bet ja reiz tava roka
man atzveltni noglāstīs
tad es vairs neapsolu
ka būšu parkā par solu.*

Redakcijas piezīme: Lasītāji cerams atcerēsies jūnija ČZ pausto informāciju – proti, Anita Mēlupe nodibināja un 25 gadus vadīja apgādu “Likteņstāsti”, kas izdeva šeit minētās Knuta Skujenieka – kā arī Māra Čaklā un citu dzejnieku – grāmatas.

Wisconsin Latvian Cultural Foundation sponsored
1853 N 75th St Wauwatosa www.wilvcf.org

FOLK-TOBERFEST!

MILWAUKEE LATVIAN FOLKLORE DAY

SATURDAY, OCT 9 2021

2-5PM

Kids' Activities

Artisan Marketplace

Cultural Exhibit

5-8PM

Folklore Singing and Singalong

Live Music from Chicago's Favorite
Latvian Event Band

Traditional Food

Featuring Special Edition
BEAR SLAYER "Lāčplēsis" Beer from
Stock House Brewing

LAW OFFICES of JOHN ROBEZNIKES

John Robeznieks, J.D., L.L.M.
800 East Northwest Highway - Suite 700
Palatine, Illinois 60074
(847) 202-0120
facsimile: (847) 890-6805
e-mail address: robezniekslaw@gmail.com

Engaged in the general practice of law
with an emphasis in the areas of:

- corporate and business transactional matters
- estate planning and probate
- real estate
- taxation

Accurate Dentistry

Bez maksas zobu pārbaude un konsultācija.

- Modernas ierīces un instrumentu sterilizācija.
 - Uz krāsaina ekrāna jūs redzēsiet savus zobus tieši tā, kā zobārsts tos redz.
 - Ārstēšana, izraušana, neredzamās plombes, nervu kanālu un smagaņu ārstēšana, zobu kosmētika, implantanti.
 - Neatliekamo ārstniecību izdarām nekavējot.
 - Zobārstniecības darbnīca atrodas uz vietas: izgatavojam protēzes, kroņus, tiltiņus – salabošana tajā pašā dienā.
 - Miega apnia (*Sleep apnea appliance*).
 - Klinika ērti iekārtota pirmajā stāvā.
 - Automašīnas novietošana tieši pie durvīm.
- Pieņemam no 9:00 a.m. līdz 9:00 p.m.

847-759-9599

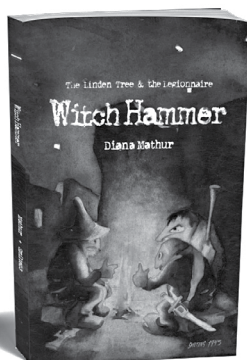
accuratedentistrycbc@comcast.net

1225 Perry Street, Des Plaines, IL

1272 Miner Street, Des Plaines, IL

Book II: Witch Hammer

A Latvian Tale of Blood & Treasure

As a *gift* to you
on *Midsummer*,

Receive a *free e-book*
and *pickle-making tutorial*,
when you subscribe to my
email newsletter at
DianaMathur.com

skābs gurķis?!

Supported by a grant from the
American Latvian Association
Cultural Foundation.

Available on Amazon and Barnes&Noble.com
dianamathur.com

Ģimenes īpašumā un vadībā
kopš 1883. gada

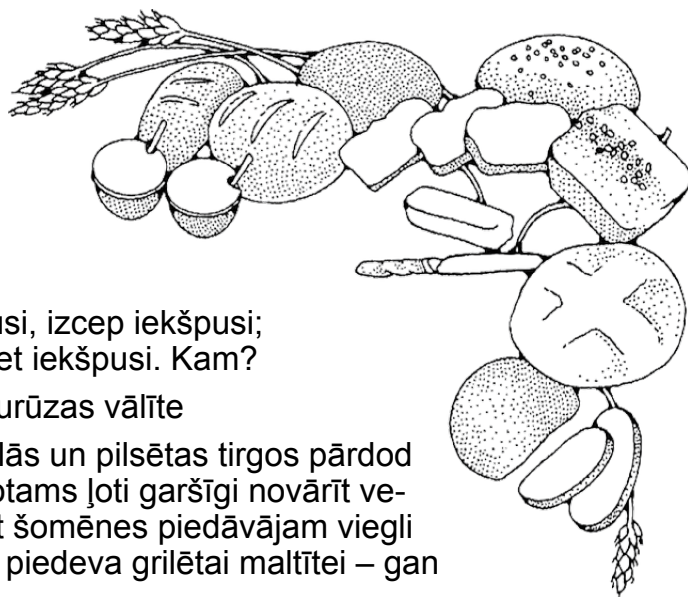
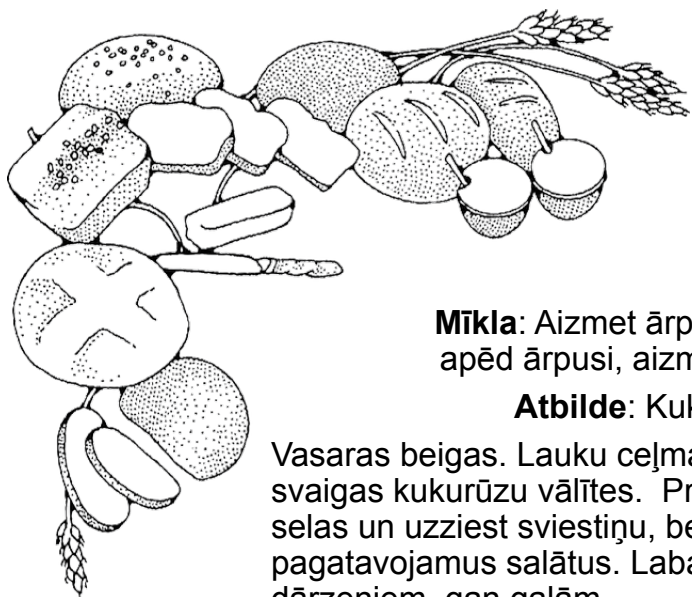
Matz FUNERAL HOME

**410 E. Rand Road
Mt. Prospect, IL 60056
847-394-2336**

**3440 N. Central Ave.
Chicago, IL 60634
773-545-5420**

- Cremations
- Memorial Services
- Non-Traditional and
Traditional Services
- Pre-Arrangements
- Pre-Funding

www.matzfuneralhome.com

Mīkla: Aizmet ārpusi, izcep iekšpusi;
apēd ārpusi, aizmet iekšpusi. Kam?

Atbilde: Kukurūzas vālīte

Vasaras beigas. Lauku ceļmalās un pilsētas tirgos pārdod svaigas kukurūzu vālītes. Protams ļoti garšīgi novārīt veselas un uzziest sviestiņu, bet šomēnes piedāvājam viegli pagatavojamus salātus. Laba piedeva grilētai maltītei – gan dārzeņiem, gan gaļām.

KUKURŪZAS SALĀTI

5-6 porcijas

Sastāvdaļas

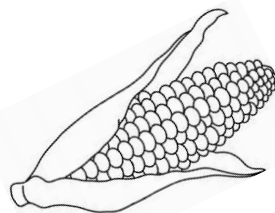
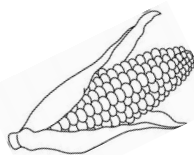
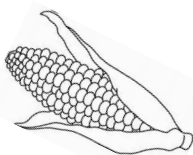
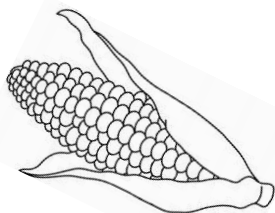
- 6 vālītes svaigas kukurūzas
- $\frac{1}{3}$ krūzes sarkanā sīpola, smalki sakapāts
- 2 ēdamkarotes etiķa
- 1 ēdamkarote balzametiķa (*balsamic vinegar*)
- 3 ēdamkarotes olīveļļas
- $\frac{1}{2}$ tējkarotes sāls
- $\frac{1}{2}$ tējkarotes piparu
- $\frac{1}{2}$ krūzes bazilika lapas, kapātas

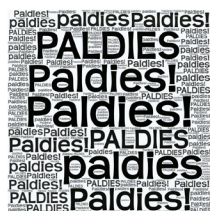
Norādījumi

1. Kukurūzas vālītes vāra sālsūdenī 3-4 minūtes, kamēr tās tikko saldas un krāsa kļuvusi spilgtāka.
2. Vālītes ieliek ledusūdenī, lai atdzistu. Tas pasargās krāsu un saldumu.
3. Kad kukurūza atdzisusi, graudus nogriež no vālītēm.
4. Sajauc etiķus, eļļu, sāli un piparus.
5. Neilgi pirms servēšanas sajauc visas sastāvdaļas.

Piezīmes:

- Kukurūzu var sagatavot iepriekšējā vakarā un uzglabāt slēgtā traukā. Ja to dara, kukurūzu nokāš pirms sajauc ar citām sastāvdaļām.
- To pašu var darīt ar mērci.
- Lai sīpoliem mazinātu asumu, tos mērcē etiķī uz 10+ minūtēm.
- Bazilika lapas jākapā tieši pirms servēšanas, jo tās citādi kļūst brūnas.

ZIEDOTĀJU PAPILDINĀJUMS: ZIEDOJUMI SAŅEMTI LĪDZ 2021.G. 22. AUGUSTAM.

Līdz un ieskaitot \$55:

Joede Berman (Scottsdale AZ), Dagnija Bite (Lincoln NE), Ilga & Aivars Bokalders (Libertyville IL), Māra Brogan (Washington IL), Laimons Celmiņš (Lenoir NC), Aida Ceriņa (Indianapolis IN), Velta Dārziņš (Addison IL), Kārlis Ezeriņš (Three Rivers MI), Anna Gelzis (Elk Grove Village IL), Ilze Hirsh (Skokie IL), Harry Hunter (Des Plaines IL), Ināra Ievāns (Homewood IL), Arnis Jakobsons (Elmhurst IL), Arvīds Kadeģis (Lake in the Hills IL), Baiba Kahn (Libertyville IL), Ruta Kartheiser (Richfield MN), Liene Kukaine (Greenville SC), Anita Kalniņš (Elmhurst IL), Dace Kūlāns (Crystal Lake IL), Baiba Lenšs (Bothell WA), Vita Levar (Palatine IL), Juris Meisters (Mount Prospect IL), Sylvia Melkers (Decatur GA), Iriša Mellott (Three Rivers MI), Jānis & Ruta Ozoli (Hastings MN), Maija Piccinni (Chicago IL), Jānis Plūme (DeKalb IL), Ruta Priedkalne-Zirne (Chicago IL), Pērle Raidonis (Chicago IL), Lāra Robežnieks (San Francisco CA), Irēne Skapars (Chicago IL), Maija & Juris Šleseri (Waban MA), Ivars Spalis (Oak Lawn IL), Laura Moehs Stringer (Huntley IL), Uldis Šutka (South Milwaukee WI), Astrīda Tantillo (Chicago IL), Klitija Theisz (Chicago IL), Andrejs Treibergs (Salt Lake City UT), Ruth Vals (Villa Park IL), Zita Velkme (Bartlett IL), Dace Venters (Darien IL), Alice & Modris Vilemsons (Three Rivers MI).

Līdz un ieskaitot \$100:

Aivars Aistars (Three Rivers MI), Sarma & Pēteris Alje (Mundelein IL), Pauls Antēns (Mc Henry IL), Austra Atslēga (Elmwood Park IL), Andrejs Baciāns (Madison WI), Rita & Stasis Baginskis (Woodridge IL), Ieva & Uldis Briedis (Northbrook IL), Gunta Cepurītis (Kenilworth IL), Aina Caune (Elmwood Park IL), Ramona Clucas (Glen Ellyn IL), Velta Cukurs (Chicago IL), Vita Cukurs (Fairbanks AK), Silvija Danielson (Skokie IL), Inta Duks (Arlington Heights IL), Mārtiņš Dumpis (La Verne CA), Benita & Andris Eglīte (Arlington Heights IL),

J. & C. Eriņi (Three Rivers MI), Herberts & Edīte Everss (Three Rivers MI), Pārsla Gagains (Huntley IL), Valija & Modris Galenieks (Park Ridge IL), Jānis Grāmatiņš (Silver Springs MD), Ināra Grigolats (Glenview IL), Ruta Housworth (Elmhurst IL), Astrīda & Vilnis Jakobsons (Yorkville IL), Juris Jauntirāns (Crown Point IN), Vita Kākulis (Glendale WI), Ina & Guntis Kalnājs (Sugar Grove IL), Ināra & Juris Kalniņš (Glen Ellyn IL), Diana & Andris Kārklīņš (Plainwell MI), Dace Kezbers (Evanston IL), G. & G. Kiršteins (Bloomington IL), Ināra Kiršteins (Roselle IL), Jānis Kramēns (Palatine IL), Līga Lācis (Minnetonka MN), Yolanta Lāčplēsis (Downers Grove IL), Māra Lazda (Lindenhurst IL), Velta & Jānis Lazda (Glenview IL), Mirdza Lazdiņš (Chesterfield MO), Ilgars Magnets (Chicago IL), Aina Mainieks (Chicago IL), Vineta Marzec (Glen Ellyn IL), Valdis Mežainis (Washington DC), Māris Nora (St. Charles IL), Biruta Norrell (St. Charles IL), Sandra & Andris Ozoliņš (New Braunfels TX), Anda & Andris Prātiņš (Parna OH), Māris Preiss (Chicago IL), Inta Rāve (Chicago IL), Skaidrīte Reinerts (Manchester NJ), Sigrida Renigers (Chicago IL), Eduards Ritums (Denver CO), Astrīda & Kārlis Robežnieks (Chicago IL), Haralds Robežnieks (Evanston IL), Elfa Russell (Justice IL), Auseklis Skomba (Palatine IL), Maija & Juris Šleseri (Waban MA), Lucija Sprenne (West Chicago IL), Arnis Šrāders (Chicago IL), Inta Šrāders (Kalamazoo MI), Ruta Treknais (Crystal Lake IL), Zaiņa & Edvīns Tums (Silver Spring MD), Māra Tunzi (Lemont IL), Biruta Vārsbergs (Downers Grove IL), Ariana Vilciņš (Chicago IL), Ivars Vilciņš (Chicago IL), Stefan Vilciņš (Austin MN), Vilis Vītols (Norridge IL), Edīte Ziemeļlis (Henderson NV), Vilnis Zvejnieks (Norridge IL), Čikāgas Latviešu Biedrība.

Ziedojuši pāri par \$100:

Valdis Bērziņš (Rīga LV), Kārlis Blumbergs (Philadelphia PA), Ināra & Mārtiņš Dišlers (Chicago IL), Dace & Arnis Kīns (Chicago IL), Lelde un Guntis Ore (La Grange Park IL), Persijs Laube (Somers MT), Ārijs Vilemsons (Three Rivers MI).

Sirsniņš paldies visiem!

DRAUDŽU ZIŅAS

LATVIEŠU EV. LUTERISKĀ SV. PĒTERA DRAUDZE

450 Forest Preserve Drive
Wood Dale, IL 60191-1983
Tālrunis: 630-595-0143

Mācītājs: Ojārs Freimanis,
tālrunis: 773-818-6965;

e-pasts: st.peters.latvian.church@gmail.com

Draudzes priekšnieks: Ivars Spalis,
tālrunis: 630-485-1988; e-pasts: ivspalis@gmail.com

Dāmu saimes priekšniece: Ināra Ievāne
tālrunis: 708-799-8636, e-pasts: inaraievans@att.net

Draudzes **Facebook**: <https://www.facebook.com/Cikagas-LELBA-Sv-Petera-Draudze>

Draudzes **YouTube** kanāls: <https://www.youtube.com/channel/UCOlgl1ilPgzc5ZC3JWpRZIQ/>

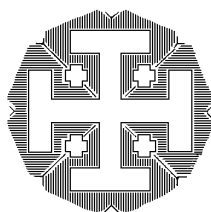
2021. gada septembris

5. septembris 10:00 — Dievkalpojums
12. septembris 10:00 — Divvalodīgs dievkalpojums ar dievgaldu
11:00 — Pikniks baznīcas dārzā
19. septembris 10:00 — Dievkalpojums
26. septembris 10:00 — Dievkalpojums ar dievgaldu
13:00 — Kapu svētki Olīvkalna kapos

Dievkalpojumi notiek, ievērojot veselības departamenta ieteiktās higiēnas un drošības normas. Ierakstītos dievkalpojumus turpiniet skatīties draudzes YouTube kanālā: <https://www.youtube.com/channel/UCOlgl1ilPgzc5ZC3JWpRZIQ/>

DRAUDZES VASARAS DARBĪBA

Šovasar Čikāgas Sv. Pētera draudze noturēja dievkalpojumus katru svētdienu, pateicoties padomes loceklim Uldim Pūliņam, kurš cītīgi nokārtoja vasaras plānu, kā arī novadīja dievkalpojumus kamēr māc. Ojārs Freimanis pavadīja vasaru Latvijā. 25. jūlijā pie mums viesojās prāvests Gunārs Lazdiņš. 8. augustā archibīskape Lauma Zušēvica mums novadīja kopēju dievkalpojumu ar Ciānas draudzi. Visās sanāksmēs, draudze ievēroja CDC un IDPH drošības ieteikumus, ar nolūku pasargāt veselību Delta variant vīrusa izplatības dēļ.

ČIKĀGAS LATVIEŠU EVANĢĒLISKI LUTERISKĀ CIĀNAS DRAUDZE

6551 W. Montrose Ave.
Chicago, IL 60634-1499

Tālrunis: 773-725-3820, e-pasts: cianasdraudze@gmail.com

Mācītāja: Gundega Puidza, tālrunis: 248-219-4985

Dr. priekšniece: Silvija Kļaviņa-Barshney, tālrunis: 872-301-6638

Dāmu kom. priekšn.: Ināra Grigolats, tālrunis: 847-729-6213

Mājaslapa: "Čikāgas Ciānas draudze" uz Facebook.

2021. gada septembris

Svētd., 12. sept. 10:00.... Dievkalpojums. Kafijas galds

Svētd., 26. sept. 10:00.... Dievkalpojums. Grillētas pusdienas

2021. gada oktobris

Svētd., 3. okt. 10:00..... Kapu svētki Oak Ridge kapsētā

Dievkalpojumos ievērosim Čikāgas pilsētas Covid-19 attālināšanās un sejas masku vadlīnijas.

Katru svētdienu arī piedāvājam virtuālus dievkalpojumus. Ja vēlaties saņemt virtuālo dievkalpojumu lapiņas un dievkalpojumu *YouTube* saiti, lūdzam sūtīt e-pastu uz cianasdraudze@gmail.com.

ČIKĀGAS LATVIEŠU KATOĻU KOPA

Immaculate Conception Church
7211 W. Talcott Ave., Chicago, IL

Kopas priekšnieks: Juris P. Valainis

Kopas vice-priekšniece: Zita Velkme

Tālrunis: 630-372-9952, e-pasts: zitavelkme@juno.com

Olvka kapos

Sv. Pētera draudzei ir brīvas kapu vietas, cena \$1,000 draudzes locekļiem un \$ 1,200 citiem, kas nav draudzes locekļi; salīdzinot ar caurmēra cenu \$ 2,095. Sazinieties ar Modri Galenieku (847) 823 3713

ČIKĀGAS LATVIEŠU ORGANIZĀCIJU APVIENĪBA

Priekšsēdis Mārtiņš Stāks
e-pasts: martinstaks@gmail.com
mobilais tālr.: 925-303-3089

ČIKĀGAS LATVIEŠU BIEDRĪBA

Priekšniece: Dace Kezbera
tālr.: 773-919-3936
e-pasts: itsdace@gmail.com

Mājaslapa www.cikagaslattiesubiedriba.com

Facebook: Čikāgas Latviešu Biedrība vai
Chicago Latvian Association

ČIKĀGAS DAUGAVAS VANAGU APVIENĪBA

6551 W. Montrose Ave.
Chicago, IL 60634-1499

Priekšnieks: Ivars Kēlers

Tālr.: 773-625-4150, e-pasts: kelivar@aol.com

Kasiere: Ināra Grigolats, tālr.: 847-729-6213

Adrese: 600 Huber Lane, Glenview, IL 60025

DV iestāšanās maksa vienam gadam \$21.00.

SARĪKOJUMI, SANĀKSMES, NOTIKUMI UN CITAS NODARBĪBAS

2021. gada septembris (Ciānā/Ligzdā)

Trešdien, 8. septembrī....Čikāgas pensionāru biedrības pilnsapulce un pusdienas (12:00)

Trešdien, 8. septembrī....ČLOA delegātu sēde (19:00)

Sestdien, 11. septembrī...Krišjāņa Barona latviešu skolas pirmā skolas diena

2021. gada oktobris

No 22.-24. oktobrim.....ALAs 70. Kongress Čikāgā

Latvian American Chamber of Commerce

1658 N. Milwaukee Ave, Suite 183
Chicago, IL 60647 USA
www.latvianchamber.com
Info@LatvianChamber.com

**VAI VĒLIES, KA ARĪ TAVS PIRKSTS IR UZ ČIKĀGAS LATVIEŠU SABIEDRĪBAS PULSA?
GRIBI UZZINĀT KAS, KO, KUR, KĀ? VĒLIES LASĪT KVALITATĪVUS RAKSTUS?
ABONĒ *Čikāgas Ziņas* UN BŪSI LIETAS KURSĀ!**

JĀ! VĒLOS ABONĒT *Čikāgas Ziņas*

Vārds, uzvārds: _____

Adrese: _____

Pilsēta, štats un pasta kods: _____

Telefona numurs: _____

E-pasta adrese: _____

ZIEDOJUMU
SUMMA:

\$ _____

☐ Šī ir dāvana! Dāvinātāja vārds un uzvārds: _____

☐ Vēlos, lai redakcija sūta dāvanu kartīti ☐ Vēlos pats paziņot par dāvanu

Redakcija lūdz vismaz \$55.00 ziedojumu gadā sagatavošanas un iespēšanas izdevumiem.

Čeki sūtāmi uz "Čikāgas ziņas", P.O. Box 2824, Des Plaines, IL 60017-2824

Pieņemam arī ziedojumus caur Zelle, lietojot e-pasta adresi cikagaszinas@gmail.com.

2021. GADA SEPTEMBRA VĀRDA DIENAS

- 1 T Ilmārs, Iluta, Austrums
- 2 C Elīza, Lizete, Zete
- 3 P Berta, Bella
- 4 S Dzintra, Dzintars, Dzintara
- 5 Sv Klaudija, Persijs, Vaida**
- 6 P Maigonis, Magnuss, Mariuss
- 7 O Regīna, Ermīns
- 8 T Ilga
- 9 C Bruno, Telma
- 10 P Jausma, Albertīne
- 11 S Signe, Signija
- 12 Sv Erna, Evita, Eva**
- 13 P Iza, Izabella
- 14 O Sanita, Santa, Sanda, Sanija, Sandija
- 15 T Sandra, Sondra, Gunvaldis, Gunvaris
- 16 C Asja, Asnate, Dāgs
- 17 P Vera, Vaira, Vairis
- 18 S Liesma, Elita, Alita
- 19 Sv Verners, Muntis**
- 20 P Guntra, Marianna, Ginters
- 21 O Modris, Matīss, Mariss
- 22 T Māris, Maigurs, Marica
- 23 C Vanda, Veneranda, Venija
- 24 P Agris, Agrita
- 25 S Rodrigo, Rauls
- 26 Sv Gundars, Kurts, Knuts**
- 27 P Ādolfs, Ilgonis
- 28 O Sergejs, Svetlana, Lana
- 29 T Miķelis, Mikus, Miks, Mihails
- 30 C Elma, Elna, Menarda

UNITED LATVIAN ASSOCIATIONS OF CHICAGO

Čikāgas Ziņas

CHICAGO NEWS, a Latvian newspaper

P. O. Box 2824, Des Plaines, IL 60017-2824

FIRST CLASS MAIL

ČIKĀGAS LATVIEŠU RADIO RAIDĪJUMI PIRMDIENĀS no 7:00 līdz 8:00 vakarā WSBC AM 1240

Ziņojumus un sludinājumus pieņem:

V. Galenieks • tālr.: 847-823-3713, e-pasts galenieks@att.net
Silvija Kļaviņa-Barshney • Tālr.: 872-301-6638, e-pasts skbdesign1@yahoo.com

Ziedojumu čekus lūdz rakstīt uz:

Latvian Broadcasting vārda un sūtīt
Valijai Galenieks 1008 Hastings Str., Park Ridge, IL 60068-3262
Raidījumu ierakstu CD's var pasūtīt no V. Galenieks. Cena — \$6.00

**Klausieties raidījumus datorā — varam sūtīt .mp3 caur Dropbox
Informācija pie Silvijas vai Modra Galenieka**

CHICAGO NEWS (ČIKĀGAS ZIŅAS), a Latvian newspaper founded in 1975, is published by the United Latvian Associations of Chicago, a not-for-profit organization. Publication address: P.O. Box 2824, Des Plaines, IL 60017-2824,

• e-mail: cikagaszinas@gmail.com

Editor-in-Chief: Māris Roze • Tel. 630-980-1055 • e-mail: marisroze@comcast.net

Printed by **AUGSTUMS PRINTING SERVICE, INC.**,
1621 South 17th Street, Lincoln, NE 68502-2698 • Tel 402-474-1591

• e-mail: aldis@augstumsprinting.com